

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
TARİH PROGRAMI
TARİH YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Ortaçağ'da Doğu-Batı İlişkileri								
Ders Kodu	TRH521	Ders Düzeyi			Yüksek Lisans				
AKTS Kredi	5	İş Yüğü	124 (Saat)	Teori	3	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	Ortaçağ tarihinin en karakteristik olaylarından ikisi şüphesiz Hristiyanlığın ortaya çıkışı ve 4.yüzyılda Bizans'ın resmi dini haline gelmesi ile 7.yüzyılda İslam'ın doğuşudur. Hristiyanlık, MS. 379 yılında Bizans İmparatorluğu'nun resmi dini haline geldikten sonra Avrupa coğrafyasında hızla yayılmaya başlamış ve kısa süre içerisinde de Avrupa'nın dini, siyasi ve sosyo-ekonomik karakterine tesir etmiştir. Arap yarımadasında ortaya çıkan İslam ise, fetih politikası doğrultusunda hakimiyet alanını genişleterek Hristiyanlığı temsil eden Avrupa'yı tehdit eden boyuta ulaşmıştı. İki ilahi dinin hakimiyet mücadelesi, ortaçağın farklı evrelerinde farklı olaylar şeklinde zuhur etmiş olmakla birlikte Haçlı Seferleri'yle birlikte bu durum doruk noktasına ulaşmıştır. Bu dersin amacı, iki ilahi din olarak ortaçağda ortaya çıkan Hristiyanlık ve İslamiyet bağlamında ortaçağ dünyasında Doğu-Batı ilişkilerinin mahiyetlerini ortaya koymak ve öğrencilerin bu mücadelelerin tarihsel arka planında yatan nedenleri kavramasını sağlamak.								
Özet İçeriği	<p>MS. 313 Milano Fermanı'yla birlikte Bizans İmparatorluğu'nda serbestlik kazanan Hristiyanlık, Büyük Theodosius döneminde imparatorluğun resmi dini kabul edildi. Roma-Bizans vasıtasıyla Avrupa'ya coğrafyasına yayılan Hristiyanlık, Antik Yunan kültürüyle harmanlanarak Avrupa kültür ve medeniyetinin en önemli öğelerinden birini teşkil etmiştir. Kısa süre içerisinde Avrupa'nın dini, siyasi, ekonomik ve sosyal yapısını şekillendiren Hristiyanlık 11.yüzyıla gelindiğinde kabuğunu kırarak İslam'ı temsil eden Doğu'ya karşı yaklaşık iki asır sürecek mücadeleler silsilesinin en önemli motor gücü olmuştur.</p> <p>Doğu'yu temsil eden İslam ise, 8.yüzyıldan itibaren yürüttüğü fetih hareketleriyle birlikte geniş sınırlara ulaşmasının yanında bilim ve teknoloji konusunda da etkili atımlar gerçekleştiriyordu. Kısa sürede hakimiyet alanını Avrupa'ya taşıyan ve Avrupa'da bir devlet kurarak buradaki varlığını kurumsallaştıran İslam, Hristiyan Avrupa'yı tehdit eden bir konuma ulaştı. İki farklı coğrafyayı temsil eden Hristiyanlık ve İslam arasında yaşanan siyasi, ekonomik ve sosyal rekabet din formatıyla karakteristik bir mahiyete bürünerek Haçlı Seferleri gibi ortaçağda Doğu ile Batı'nın en büyük mücadelesi şeklinde tarihe damgasını vurmuştur. 1096'da başlayarak 1291'e kadar yaklaşık iki asır boyunca Doğu ile Batı'nın en karakteristik mücadelesi şeklinde cerayan eden Haçlı Seferleri, günümüz dünyasına tesir eden sonuçlarıyla, siyasi, ekonomik, sosyal ve psikolojik açılardan etraflıca incelenmesi gereken bir süreçtir.</p>								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Tartışma, Örnek Olay								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)									

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	- Fulcher of Chartres, Chronocicle of the First Crusade, Oxford, 1941.
2	Steven Runciman, Haçlı Seferleri Tarihi C. I-II-III, Çev: Fikret Işıltan TTK, Ankara, 2008.
3	Willermus Tyrensis, Haçlı Kroniği: Başlangıçtan Kudüs'ün Zaptına Kadar, Çev: Ergin Ayan, Ötüken Yayınevi, İstanbul, 2016.
4	Aziz S. Atiya, Crusade, Commerce and Culture, Indiana University Press, Bloomington, 1962.
5	W.B. Stevenson, The Crusades in the East, Cambridge University Press, 1907.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Hristiyanlığın doğuşu ve Büyük Konstantin öncesi Bizans'ın yeni dine yönelik politikaları
2	Teorik	Hristiyanlığın Bizans İmparatorluğu'nda serbestlik elde etmesi ve gelişimi
3	Teorik	Hristiyanlığın Bizans İmparatorluğu'nun resmi dini haline gelmesi
4	Teorik	Hristiyanlık inancında teolojik mücadeleler ve Kiliselerin ayrılması
5	Teorik	İslam'ın doğuşu ve gelişimi
6	Teorik	İslam'ın yayılışı ve Bizans'la münasebetleri
7	Teorik	Endülüs Emevi Devleti'nin kuruluşu
8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav (Vize)
9	Teorik	Selçuklu Devleti'nin ortaya çıkışı

10	Teorik	Selçuklu-Bizans mücadeleleri
11	Teorik	Avrupa-Bizans ilişkileri ve Bizans'ın yardım çağrısı
12	Teorik	Haçlı Seferleri'nin dini, ekonomik ve sosyal sebepleri
13	Teorik	Haçlı Seferleri'nin oluşum süreci ve Clermont Konsili
14	Teorik	Haçlı Seferi ve Türk-İslam Dünyası açısından sonuçları
15	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	2	1	42
Ödev	1	28	1	29
Bireysel Çalışma	1	28	1	29
Ara Sınav	1	8	1	9
Dönem Sonu Sınavı	1	14	1	15
Toplam İş Yükü (Saat)				124
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				5

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Öğrenciler, Hristiyanlığın Avrupa Kültür ve Medeniyetini tesirini öğrenirler.
2	İslam'ın yükselişi ve Hristiyan Avrupa'yla karşılaşmasını öğrenirler.
3	Haçlı Seferleri'ne giden süreçte Avrupa'nın dini, siyasi, ekonomik ve sosyal yapısını öğrenirler.
4	Haçlı Seferleri'nin başlaması ve İslam dünyasının buna karşı reaksiyonunu öğrenirler.
5	Derste aldıkları teorik bilgileri yapacakları araştırmalarda kullanabilecek ve konu hakkında kendi yorumlarını yapacaklardır. theoretical knowledge obtained from course can be used in their research and able to make their own analysis.

Program Çıktıları (Tarih Yüksek Lisans Programı)

1	Tarih araştırmaları için gerekli yöntem ve yaklaşımları kazandırmak.
2	Bilimsel bilgi oluşturacak veri toplama, literatür incelemesi ve analiz yapabilme becerilerini yerleştirmek.
3	Sosyal bilimler ve tarih için gerekli kavramlar ve terminolojiyi bilmek ve yazılı metinlerde kullanabilmek.
4	Kaynak dili becerilerini kazandırmak.
5	Tarih araştırmalarında elde edilen sonuçların bilime katkı sağlaması ve topluma etkileri konusunda duyarlılık ve bilince sahibi olmak.
6	Türk ve dünya tarihini karşılaştırmalı olarak değerlendirebilmek
7	Tarih metodolojisi ve yeni yaklaşımların yanı sıra, uzmanlaşılacak alanlara yönelik olarak ileri düzey okumalar ve uygulamalarla, tarihsel dönem ve süreçler hakkında temel bilgileri kazanmak.
8	Tez konusu ile ilgili en az bir akademik yayın yaparak, tarih araştırmaları konusunda öğrenilen metodolojik ve teorik bilgileri uygulamaya dönüştürmek.
9	Ulusal ve uluslararası düzeyde gerekli bilgi ve iletişim becerilerini kazanmak
10	Akademik hayat ve bilimsel araştırmaların gerektirdiği düzeyde davranış ve etik duyarlılığa sahip olmak.

